

УДК 355.1-055.2 (043.2)

Голобородько Ю.А.

Національний авіаційний університет, Київ

ЖІНКА В АРМІЇ ЯК ПРОБЛЕМА ЕТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Актуальність теми викликана трагічними подіями, які відбуваються у нашій країні. Багато хто переконаний, що «Війна – справа чоловіча». Однак у XXI столітті участь жінок у війні, не тільки у якості медичного персоналу, але й зі зброєю у руках, є реальністю.

До XX століття війна була справою чоловіків, але світові війни радикально змінили масштаби, прийоми і правила ведення війни.

Втрати мирного населення, більшістю якого були жінки і діти, у порівнянні з війнами попередніх століть зросли у кілька разів. Чоловікові легше було в моральному плані обрати той чи інший бік ворогуючих сторін, його героїчна смерть зі зброєю викликала повагу у суспільства. Натомість жінка зазнавала набагато більше поневірянь, а психологічно та фізично несла більшу відповідальність за дітей та старих, які залишалися у неї на утриманні.

За зброю жінкам доводилося братися лише у виняткових випадках: відстрілюючись від переслідувачів чи приставляючи пістолет до скроні, аби не потрапити в полон. Жінки рідше перебували під кулями, однак несли не менший тягар. І невідомо, хто більше ризикував: той, хто стояв проти ворога віч-на-віч, чи той, хто збирав по селах продовольство та одяг, медикаменти, готував їжу і носив у ліс, наражаючи на небезпеку свою сім'ю.

Сучасні збройні сили України перебувають у стані трансформації, коли зменшується значення фізичної сили та агресії, традиційно притаманних чоловікам. Другий важливий аргумент – це утвердження в суспільстві ідей гендерної рівності. Сучасні соціально-психологічні дослідження підкреслюють ті фактори, що стимулюють інтеграцію жінок в армію. До них належить зміна концепції національної безпеки, новітні воєнні технології, організаційні зміни у структурі суспільства і армії, зміни у культурі. Присутність жінки в армії значно пом'якшує морально-психологічну атмосферу у військових підрозділах, підвищується культура взаємостосунків між військовослужбовцями в самому колективі. Основними позитивними моментами у військовій службі жінок є: велика працездатність, внутрішня самодисципліна і відповідальність, професіоналізм. В умовах АТО сучасна українська армія у значній мірі підтримується волонтерами, серед яких участь жінок є безпосередньою і вагомою. На тлі загального збільшення чисельності жінок у Збройних Сил України і на відміну від більшості іноземних армій склалась ситуація, коли досі немає жодної жінки-генерала, нараховують усього 14 полковників (з них 10 представники медичної служби), 129 підполковників (з них 78 – медики), 372 майора.

Науковий керівник: Мокляк Л. І., доцент НАУ